

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

HOVENIERS EN GROENVOORZIENING 2020

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector hoveniers en groenvoorziening significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan.

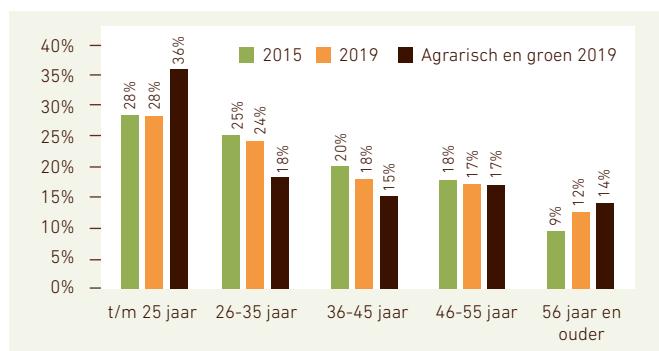
LEEFTIJD

In de gehele sector agrarisch en groen neemt de leeftijd toe

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **56 jaar en ouder** neemt toe in de sector hoveniers en groenvoorziening

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2019 n=20.549)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

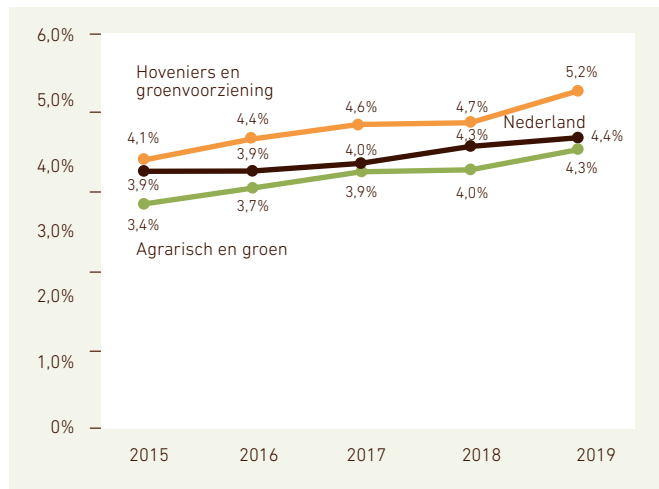
Het verzuimpercentage is **5,2%** in **2019**

Het percentage **stijgt** sinds **2015**, maar ook in de totale agrarische en groene sector en in Nederland is er sprake van een **stijging** van het verzuimpercentage

Het verzuimpercentage ligt **boven** het gemiddelde in de sector en in Nederland.

Er is sprake van een **lichte stijging** ten opzichte van **2018**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

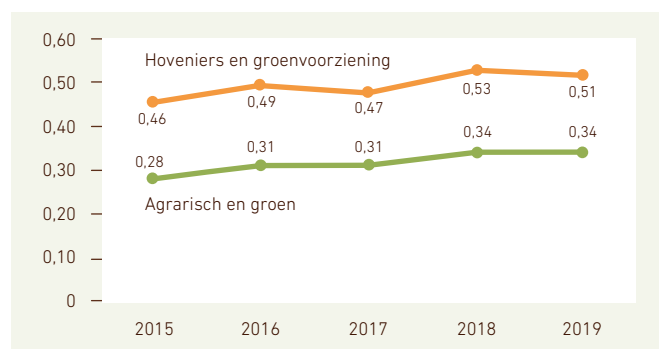
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is **licht gedaald** tussen **2018** en **2019**

De frequentie in de sector hoveniers en groenvoorziening ligt **boven** het gemiddelde in de sector

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

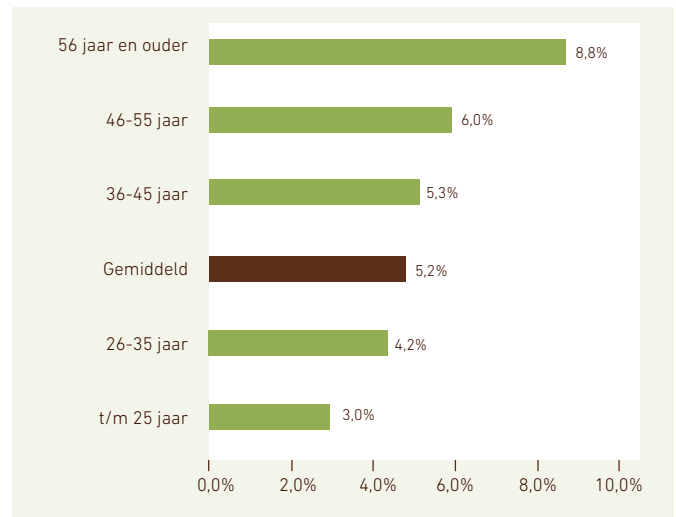
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2019

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

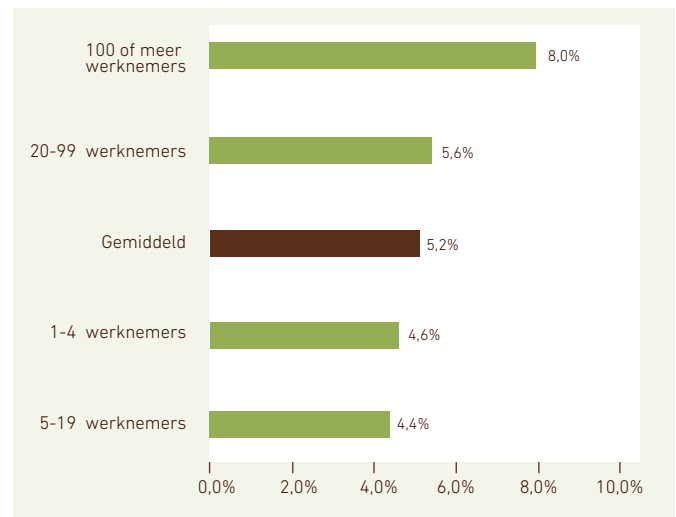
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2019

Binnen grote bedrijven is het verzuim gemiddeld **hoger**

Een grotere **sociale betrokkenheid** in kleinere bedrijven kan het lagere verzuim in deze bedrijven verklaren

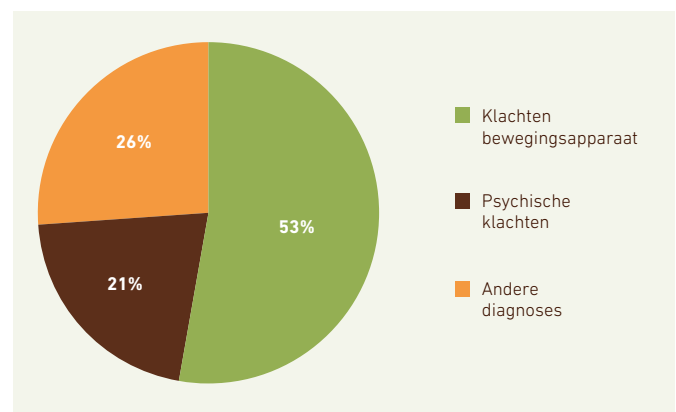
Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2019 NAAR DIAGNOSE

53%

Het merendeel van het verzuimpercentage*, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Dit percentage is het afgelopen jaar stabiel

Op de tweede plaats staan **psychische klachten**. Dit percentage neemt licht toe

Het aandeel klachten aan het **bewegingsapparaat** is **hoger** en het aandeel **psychische klachten** **gelijk** aan het sectortotaal

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

41%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk

hoger dan gemiddeld **33%**

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Repeterende bewegingen

61%

hoger dan gemiddeld **54%**

Vaak buigen en draaien

59%

hoger dan gemiddeld **45%**

Kracht zetten met armen of handen

52%

hoger dan gemiddeld **37%**

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=940)

WERKDRUK

% vaak-altijd

% soms-nooit

Te veel werk

Tijdsdruk

30% **27%**

hoger dan gemiddeld **27%**

Invloed op planning

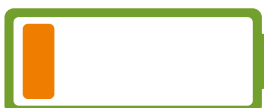
Invloed op onderbreken werk

47% **36%**

hoger dan gemiddeld **43%** lager dan gemiddeld **40%**

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=940)

VERMOEIDHEID

24%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=634)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

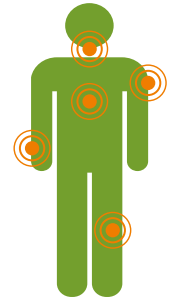
63%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **50%**

Schouderklachten

34%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **30%**

Nekklachten

32%

afgelopen jaar

Knieklachten

29%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **21%**

Pols/hand

23%

afgelopen jaar, hoger dan gemiddeld **15%**

Bron: PMO 2012-2018 (n=476)

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

69%

hoger dan gemiddeld **59%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

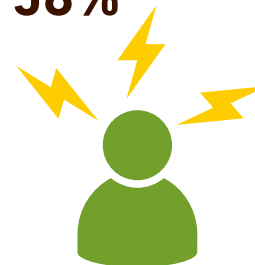
57%

Lastige collega's

58%

Emotioneel zwaar werk

35%

Pesten of discriminatie

13%

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=634)

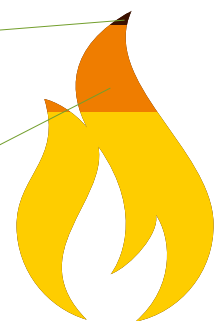
BURN-OUT KLACHTEN

3%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

22%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=647)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:
46%
hoger dan
gemiddeld
30%

Temperatuur:
31%
hoger dan
gemiddeld
27%

Lawaai:
56%
hoger dan
gemiddeld
31%

Bron: PMO 2012-2018 (n=495)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

34%
heeft minimaal 1 klacht aan de
luchtwegen, **12%** hiervan zegt dat
klachten verergeren tijdens werk
hoger dan gemiddeld **29%**

13%
Heeft eczeem
aan de handen
hoger dan
gemiddeld **10%**

Bron: PMO 2012-2018 (n=494)

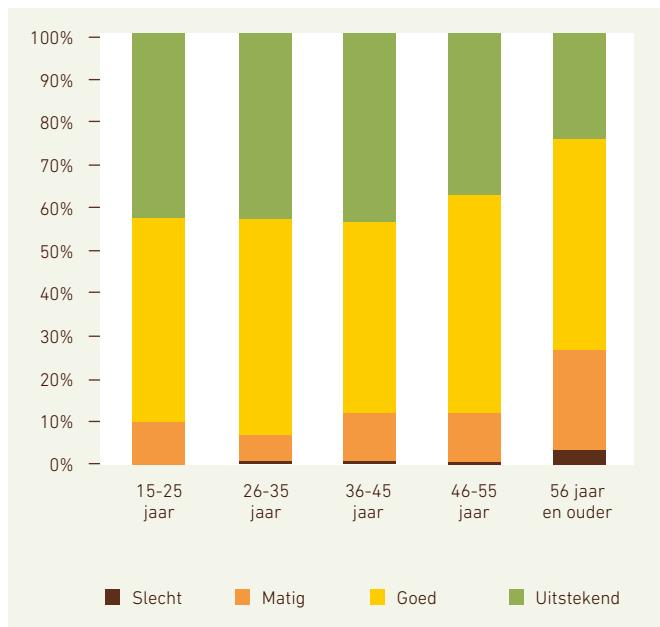
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

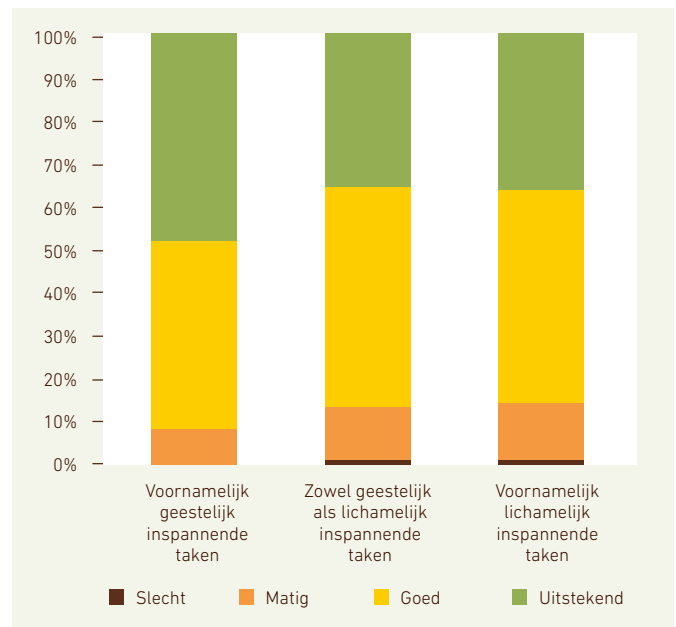
Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=940)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen zeven jaar waren er **8 dodelijke ongevallen** binnen de sector

Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

OORZAKEN

1

Vallende voorwerpen
(4 keer: boom)

2

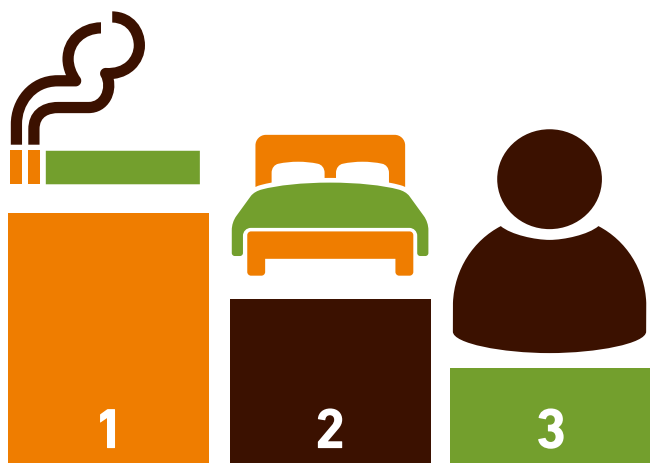
Rijdende machines
(3 keer: heftruck, hoogwerker, gazonmaaier)

3

Onkruidbranden

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Roken

24% hoger dan gemiddeld **20%**, tot 35 jaar en met lichamelijk werk rookt men meer

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=940)

Onvoldoende slaap

16%

Overgewicht

8% heeft ernstig overgewicht en 43% matig overgewicht, 55 plus en lager opgeleiden hebben vaker overgewicht

BLIJ MET WERK

96%

heeft werk dat past

Bron: PMO 2012-2018 (n=328)

87%

vindt de sfeer goed op het werk lager dan gemiddeld **90%**

71%

bevalt het werk goed lager dan gemiddeld **77%**

76%

ontvangt waardering van de leidinggevende

62%

geeft aan de leidinggevende motiveert

66%

ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=205)

WERK-PRIVÉ BALANS

85%

ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=635)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

48%

geeft aan niet voldoende te kunnen **doorstromen** binnen het bedrijf, 45-plussers en werknemers met vooral lichamelijk werk vaker

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=634)

17%

verwacht het werk niet **zonder aanpassen** de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, 55-plussers en werknemers met vooral lichamelijk werk hoger

Bron: PMO 2012-2018 (n=328)

OPLEIDING/TRAINING

85%

krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen, lager opgeleiden minder vaak **74%**

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=205)

75%

is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie, werknemers met vooral lichamelijk werk minder vaak **64%**

GESPREK OVER INZETBAARHEID

68%

had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek, werknemers met vooral lichamelijk werk minder **57%**

Bron: Vitaliteitsscan 2009-2018 (n=205)

88%

geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt hoger dan gemiddeld **81%**, werknemers met vooral lichamelijk werk minder **79%**

PREVENTIE

879
bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

55%
van de bedrijven
heeft alle risico's ook
geïntervieweerd

lager dan
gemiddeld
81%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, niet ouder dan 4 jaar (peildatum juni 2020)

WAT KAN STIGAS DOEN?

Stigas helpt ondernemers en werknemers om **veilig, gezond** en **vitaal** te werken.

Dit begint bij de **RIE** en de **Arbocatalogus**. Verder bieden wij:

- Hulpmiddelen om veilig, gezond en vitaal te kunnen werken
- Preventiesprekuren en Preventief medisch onderzoek
- Trainingen voor de BHV-er en Preventiemedewerker
- Ondersteuning rondom duurzame inzetbaarheid

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, mechanisch loonwerk en bos en natuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: de RIE van Stigas, verzuimcijfers van Sazas/Stigas, cijfers van Colland Arbeidsmarkt, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2018) en de Vitaliteitsscan (2009-2018) werknemer. Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers uit deze laatste twee bronnen over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betreft geen representatieve steekproef. Voor een vergelijking met verzuim in Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.

Stigas

Stationsweg 1
3445 AA Woerden
085 044 07 00
info@stigas.nl
www.stigas.nl

September 2020